

Evlilikовор олум va ya boşanma söbəbi ilə bitib, bu iki həlitib edəcək sənədləri müvafiq qaydada apostil sənədi ilə təsdiqlədiib müraciət etməlidir. Ayrıca Azərbaycanda qeydiyyatda olduğu rayonlardan tibbi arayış almalmışdır. Migrasiya şəbosundan onlara verilmiş sənəd onların şəxsiyətini təsdiq edən bir digər sənəddir. **Əcnəbi vətəndaşlar, Azərbaycan vətəndaşlarından fırqlı olaraq, nikah üçün müraciət etdikləri zaman onlara lazımlı olan sənədlər tibbi arayışdan olaraq, subaylıq haqqında arayış və migrasiyadan alıqları bildirilsənədir. Əcnəbi vətəndaşlar üçün on vacib masalo daimi yaşıtları iləkəndən və ya vətəndaşlığından ölkədən alıqları sənədləri lazımlı qaydada apostil sənədi ilə təsdiqləməlidir. Əks halda onların alıqlığı sənədlər Azərbaycanda legal sənəd kimi tanınmamayacaq.**

V. HƏBSƏ OLAN ŞƏXSLƏRİN NIKAH PROSEDURU

Həbsə olan şəxslər üçün ayrı prosedur var; bunu müvafiq cəza çəkmə orqanları özləri yerinə yetirirlər.

VI. NIKAH GÜNÜ ALMAQ ÜÇÜN ELEKTRON MÜRACİƏT

Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən istifadəyə verilən nikahın elektron qeydiyyatı xidməti vasitəsilə elektron müraciət formasını dolduraraq nikah üçün qeydiyyatdan keçə bilərsiniz. Amma bildirdikməz lazımdır ki, Ədliyyə Nazirliyinin elektron xidməti kifayət deyil. Birinci problem burdadır ki, bu elektron forması sadəcə yəni nikaha daxil olmaq istəyən şəxslər üçündür. İkincisi, siz elektron müraciət etsəniz də nikah üçün tam tarix ali bilmirsınız. Prosesi tam bitirmək üçün təkrar qeydiyyat şəbələrinə sənədləri barabər getməlisiniz. Əks halda sizin qeydiyyatınız tam təsdiqlənməyəcək.

Ədliyyə Nazirliyi nikahın elektron xidmətində bütün nikah bağlanma orqanları mövcuddur. Ədliyyə Nazirliyi nikahın elektron xidmətində nikah günü almaq üçün **qeydiyyat şəbələrini və ASAN xidmətləri** sarbstı şəkildə seçə bilərsiniz. Əgər ASAN xidmət mərkəzlərinə nikah üçün elektron müraciət edirsinizsə, o zaman siz on gec 1 (bir) həftə keçməmiş sənədlərinizi barabər ASAN xidmətə getməlisiniz. Əgər siz qeydiyyat şəbələrinə elektron müraciət etməsinizsə, o zaman nikah gününə qədər sənədlərinizi təqdim edə bilərsiniz. Monitoring zamanı alda olunan məlumatla osasən Ədliyyə Nazirliyinin elektron portalından sizin elektron poçtunuzu gölən bildiriliş deyiləcək ki, nikah gününə görə gün qalmışa qədər müraciət edə bilərsiniz. **Bizim sizə tövsiyəmiz, elektron müraciəti etdiğindən sonra 7 gün ərzində sənədlərlə barabər qeydiyyat şəbələrinə və ya ASAN xidmət mərkəzlərinə müraciət edin.**

VII. NIKAH BAĞLANMA GÜNÜ

Nikah bağlanma günü lazımlı olan sənədlər - şəxsiyyət vərəqəsi, sənəd verilmis rosmi rüsumun ödənilməsini göstərən qəbzin nüsxəsi və nikah günü üzüñü təsdiq edən bukletlər. Daha onçədə qeyd etdiyimiz kimi bukletlər sizin istəyinizi ASAN xidmət mərkəzlərinde sizə verilir. Ayrıca nikah sahiblərinin özləri və onların şəxsiyyət vərəqələri və surətləri lazımlı olacaq. Monitoringlər zamanı alda edilmiş törfəbə göstər ki, qeydiyyat şəbələri və ASAN xidmət mərkəzləri şahidin lazımlığını bildirir. Bunun səbəbi ASAN xidmət mərkəzlərində

və ya qeydiyyat şəbələrində işləyon omokdaşlar şahid kimi köməklik göstərirler.

Anma bizim sizə tövsiyəmiz, nikah bağlamağa getdiyiniz gün şahidlərinizi özünüzə aparmayı unutmayın.

Nikah bağlanma günü lazımlı olan sənədlərin sıyahısı

1. Nikaha daxıl olan şəxslərin şəxsiyyət vərəqələri və surətləri;
2. Dövlət rüsumunu göstərən qəbzin nüsxəsi;
3. Nikaha daxıl olmaq istəyən şahidlərin şəxsiyyət vərəqələri və surətləri;
4. Nikah tarixini göstərən Bulet (bukletlər istəyə bağlı verilir).

İstəyə bağlı olaraq nikah müqaviləsi də bağlanıla bılır. Nikah bağlananından sonra və ya əvvəl və ya nikah bağlanan gündə nikah müqaviləsi bağlanıla bılır. Amma nikah müqaviləsi nikah bağlananından, yəni nikah üçün imza atıldıqdan sonra qüvvəyə minir. Nikah müqaviləsi notariatlarda bağlanıla bılır. Nikah müqaviləsi Azərbaycan Respublikası Ailə məcəlləsindən maddə 38 və 39-da göstərilir. Müvafiq qeydiyyat şəbələrindən nikaha daxıl olan zaman Nikah müqaviləsi haqqında məlumat almağı unutmayın.

VIII. 5 SAYLI ASAN XİDMƏT MƏRKƏZİ – tibbi arayış almaq, nikah günü təyin etmək və nikah bağlamaq üçün bir pəncəra

Siz 5 sayılı ASAN xidmət mərkəzində nikah üçün qeydiyyatdan keçib, gün təyin edə bilərsiniz. Həmçinin nikah üçün lazımlı tibbi arayış sənədindən 5 sayılı ASAN xidmət mərkəzindən ala bilərsiniz. 5 sayılı ASAN xidmət mərkəzindən ham xanum, ham da bay şəxsiyyət vərəqələri ilə yaxınlaşır. Yaxınlaşdıqdan sonra siz tibbi arayış üçün lazımlı olan müayinələrdən keçirsiniz (yuxarıda bu müayinələr haqqında ətraflı məlumat verilmişdir). Müayinədən keçidkən sonra tibbi arayış sənədini **5-iş günü** orzında ala bilərsiniz. Tibbi arayış sənədini alırdıqdan sonra istəyinizi göra 5 sayılı ASAN xidmət mərkəzindən və ya digər ASAN xidmət mərkəzlərindən nikah üçün gün təyin edə bilərsiniz. Burada öməli olan məsələ 5 sayılı ASAN xidmət mərkəzindən alımuş olduğunuz tibbi arayış sadəcə ASAN xidmət mərkəzlərindən tənənəm bir sənəddir. 5 sayılı ASAN xidmət mərkəzindən tibbi arayış alırdıqdan sonra digər qeydiyyat şəbələrində nikah üçün qeydiyyatdan keçmək olmur. Nəzərə alsaq ki, siz tibbi arayış sənədini başqa bir xəstəxana və ya poliklinikalarndan almışınız, o zaman siz bütün ASAN xidmət mərkəzlərinə nikah üçün müraciət edə bilərsiniz. **Sizə tövsiyəmiz 5 sayılı ASAN xidmət mərkəzindən yaxınlaşır və orada tibbi arayışı alırdıqdan sonra 5 sayılı ASAN xidmət mərkəzində nikahınız üçün gün təyin edib nikahınızla bağlayasınız.**

ŞƏFFAFLIQ AZƏRBAYCAN
Əlaqə: + 994 12 596 20 38, + 994 12 497 68 15
Ünvan: Bakı, Cəfər Cabbarlı küç. 16, mən. 7

Pulsuz hüquqi yardım
Bakı 088 707 07 07,
Gəncə 088 202 02 02,
Quba 088 404 04 04

online@transparency.az, www.transparency.az

ŞƏFFAFLIQ AZƏRBAYCAN

**Ailə qurmağa
hazırlaşanlar
mütlaq oxusun!**

NİKAHA DAXİL OLMAQ ÜÇÜN LAZIM OLAN SƏNƏDLƏR. ONLARIN ALINMA PROSEDURALARI VƏ ORQANLARI

I. YENİ NİKAHA DAXİL OLAN ŞƏXSLƏR NİKAH GÜNLÜKÜ ÜÇÜN LAZIM OLAN SƏNƏDLƏR

A. TİBBİ ARAYIŞ

Tibbi arayışın hərəkət etməsi

Nikaha daxil olmaq istəyən şəxslər ilk növbədə qeydiyyatda olduğu rayonlarda Şəhəri Nazirliyi tərəfindən müayyan edilmiş xəstəxanalar və ya poliklinikaların pulsuz nikah haqqında **tibbi arayış** sonadını almalıdır. Şəhəri Nazirliyi tərəfindən müayyan edilmiş xəstəxanalar və ya poliklinikalar heç bir yerdə elan olunmadığında bu məlumatı sadəcə qeydiyyatda olduğuundan rayon qeydiyyat səbənlərindən öyrənə bilərsiniz. Tibbi arayış sonadın ham bəy, ham da xanım ikisi bir yerdə qeydiyyatda olduğu rayonun müvafiq xəstəxana və ya poliklinikalarından və ya hərəkət etməlidən sonra ayrılmışda qeydiyyatda olduğu rayonun müvafiq xəstəxanalarından ala bilərlər. Məsələn, xanım Nəsimi rayonunda, bəy da Xətai rayonunda qeydiyyatdadırlar, ikisi bir yerdə Nəsimi rayonu və ya ikisi bir yerdə Xətai rayonunda müvafiq xəstəxanalarдан və ya poliklinikalarından tibbi arayış sonadını ala bilərlər. Həmçinin, Nəsimi rayonunda qeydiyyatda olan xanım Nəsimi rayonundan və Xətai rayonunda yaşayan bəy Xətai rayonun müvafiq xəstəxana və ya poliklinikalarından ayrılmışda tibbi arayış sonadını ala bilərlər. Xanım Nəsimi rayonu, bəy da Xətai rayonunda qeydiyyatdadırlar, onlar Yasamal rayonunda yerləşən müvafiq xəstəxanaların və ya poliklinikalarından nikah haqqında tibbi arayış sonadı ala bilərlər. *Burda önməli olan məsələ odur ki, hər iki tərəf sadicə qeydiyyatda olduğu rayonunun müvafiq xəstəxanalarından və ya poliklinikalarından tibbi arayış sonadını ala bilər.*

B. TIBBİ ARAYIŞ HƏM İKİ İŞİDƏN LƏZİMDİR

Təcrübələr göstərir ki, tibbi arayış üçün müräciət edildiyi zaman lazımlı olan sənəd məsələsində problemlər ortaya çıxmır. Bu problemlər şəxslərin vərəqəsinin surəti məsələsidir. Qeydiyyatda olduğunuz xəstəxanalar və ya poliklinikaların daxilində və ya xaricində sənədlərin surətinin çıxarılmış üçün lazımlı olan tekniki avadanlıqların olmaması sizin üzəq məsələlərə getməyə məcbur edir və bunun sayəsində vaxt təmiz olursunuz. *Bu səhəbə xəsəs müvafiq xəstəxana və poliklinikalara gedtiyiniz zaman şəxsiyyət vərəqəsinin surəti və surətin özünü üzərə bərabər götürür.*

C. TIBBİ ARAYIŞ HƏNSİ XƏSTƏLİKLƏRƏ AİDDİR

Tibbi arayış üçün müräciət edildiyinizdən qanunların biza verdiyi imkanlar Azərbaycan Respublikasının Nazirler Kabinetini tərəfindən təsdiq edilmiş xəstəliklərin siyahısı üzrə aparılan klinik və laboratoriya müayinələrindən, habelə tibbi-genetik, tibbi-psixoloji və ailənin planlaşdırılması məsələləri üzrə məsələlərinin verilməsindən ibarətdir. Tibbi müayinə zamanı yoxlanışdan keçirilən xəstəliklər bunlardır:

- 1) hemoglobinopatiyalar;
- 1.1. böyük beta-talassemiya;
- 1.2. aralıq beta-talassemiya;
- 1.3. drepanotalassemiya;
- 1.4. oraqvari hüceyrəli anemiya;
- 2) İHV/QİÇS;
- 3) sifilis

Təcrübələr göstərir ki, tibbi müayinə zamanı lazımi qaydada müayinə aparılır. Buna misal olaraq deyə bələrik ki, heç bir qan analizi alınnadıqdan tibbi arayış verilir. Qanunda göstərilmişsinə baxmayaraq tibbi-psixoloji müayinə da aparılır. **Tibbi arayış almaz üçün müräciət edildiyiniz zaman qan analizi verməyi, tibbi-psixoloji müayinə olmağı və ailə planlaşdırılmasında haqqında məlumat almazı unutmayın. Hər nə qədər qanunlarda göstərilməsə də, Hepatit C xəstəliyini də yoxlatmağıñız mösləhətdir.**

D. TIBBİ ARAYIŞIN VERİLMƏSI VƏ ETIBARLIlıQ MÜDDƏTİ

Tibbi arayışın verilməsi müddəti nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin tibbi müssəsəsinə müräciət etdiyi gündən etibarən 2 (iki) həftədən çox olmamalıdır. Tibbi arayışın etibarlılıq müddəti 1 (bir) aydır. Tibbi arayışın müddətinin məhdud olmasına görə diqqəti olmaq lazımdır. Arayışın vaxtı keçidkən sonra qeydiyyat səbəsindən nikah üçün tarifi alınma bilinməz. Burda diqqət edilməli məqam nikah üçün qeydiyyatdan keçmə tarixidir, çünki, tibbi arayışın müddəti qeydiyyatdan keçidkən sonra tibbi arayışın müddəti keçəsindən sənəd nikah tarixinə heç bir tösti olmur. **Tibbi arayışın təldiqdən sonra 1(bir) ay keçməmiş nikah üçün qeydiyyat səbəsindən və ya ASAN idmətlərdən nikah günü almaz üçün müräciət edin.**

E. ŞƏXSİYYƏT VƏ RƏQƏSİ

Nikah üçün lazımlı olan digər sənəd **şəxsiyyət vərəqəsi**dir. Şəxsiyyət vərəqəsinin etibarlılıq müddətinə də diqqət etmək lazımdır. Etibarlılıq müddəti keçmiş şəxsiyyət vərəqəsi ilə qeydiyyat səbəsində müräciət etmək olmur. Şəxsiyyət vərəqəsinin dayışma yaşları 25, 35 və 50 dir. *Bu yaxşıda nikaha daxil olmaq istəyən şəxslər şəxsiyyət vərəqələrinin etibarlılıq müddətindən diqqət etməlidirlər.*

F. DÖVƏLƏTRUSUMU QƏBZİ

Nikah üçün təsüb olunan digər sənəd, dövlət tərəfindən rəsmi rüsum olaraq təyin edilmiş 5 (beş) manatlıq qəbzdür. Siz bu qəbzi müvafiq qeydiyyat səbəsinin hesabına köçürülməlisiniz. Qeydiyyat səbənlərində sadəcə Ədliyyə Nazirliyinə məxsus elektron ödəmə sistemləri və və ödəmələr sadəcə hər qeydiyyat səbəsinin özündən aparılır. Ödəmələr qeydiyyat səbənlərindən kanadra hər hansı bir bankda və ya elektron ödəmə nöqtələrində aparılıb bilər. 5 (beş) manatlıq ödəmə ilə barabər 1 (bir) manatlıq əlavə mədaxil ödəmə edəcəksiniz. *Yeni toplama edəcəyiniz ödəmə 6 (altı) manat olacaq.*

G. YAZILI ƏRİZƏ FORMALARI

Lazım olan digər sənəd **yazılı ərizə formalarıdır**. Bu ərizə formaları qeydiyyat səbəsində sənəd təqdim ediləcək. **Yazılı ərizə formalarını doldurdundan sonra nikah üçün lazımlı olan bütün sənədlər hazır Olacaq.**

Sənədlər hazır olduğundan sonra boy və golin və ya tərəflərden bir nəsəfər nikah üçün təyin edilmiş qeydiyyat səbənlərindən və ya ASAN idmət markazlarından sənədləri aparıb nikah üçün gün ala bilərlər. Müraciət edib nikah gününün təyin etdiğindən sonra ödəmiş olduğunuz qəbzin bir nüsxəsi sizdə qələb. Qəbəz nüsxəsinin üstündə sizin nikah gününüzün tarixi qeyd olunur. Bundan əlavə olaraq qeydiyyat səbənlərindən və ya ASAN idmət markazlarından nikah gününü göstərən **buklet** ala bilərsiniz. Bu iki sənəd sənəd nikah tarixi alırdıqdan sonra nikah tarixi alırdıqdan sonra nikah gününü göstərən sənədlərdir. **Nikah bağlama gününü göstərən Buklet istəyən qeydiyyat səbənlərindən bu sənədi və qəbzinə almayı unutmayın.**

II. ƏVVƏLLƏR NİKAHA DAXİL OLMAŞ ŞƏXSLƏRİN NIKAH GÜNLÜKÜ ALMAQLA

GÜNLÜK PROSEDUR

Əvvəllər nikahda olmuş şəxslər yuxarıda qeyd olunan sənədlərindən əlavə olaraq nikahın pozulması haqqında şəhadətnaməni (surətin) və ya ərimin (arvadının) ölçüm şəhadətnaməsini (surətin), yaxud nikahın etibarsızlığını təsdiq etməlidirlər. Təcrübələr göstərir ki, əvvəller nikahda olan və sonradan boşanın şəxsiyyəti vərəqələrindən dayışıklık etmədən qeydiyyat səbənlərindən yenidən evlenmək üçün müräciət etdirlər. Bu haldə müräciətindən qəbul olunur. **Şəxsiyyət vərəqəsinin arxa tərəfində göstərilən ailə vəziyyəti bölməsinin müvafiq şəkildə dayışdırılmasını diqqət etmək lazımdır.**

III. 18 YAŞI TAMAMLANMAMIS ŞƏXSLƏRİN NIKAH DAXİLOLMASI

Yuxarıda göstərilən sənədlərdən əlavə olaraq nikah yaşına çatmayış şəxsin (nikah yaş 18 yaş müəyyən olunmuşdur) nikah yaşının azaldılmasına icazə verilməsi barədə rayon (şəhər) İcra Həkimiyətinin sorونcama lazımdır. Qeyd etmək lazımdır ki qanunlara sadəcə üzrələr səbənlərindən, nikaha daxil olmaq istəyən və nikah yaşına çatmamış şəxslərin yaşadıqları orazının müvafiq icra həkimiyəti orqanı onların xahişi ilə nikah yaşının 1 ilən qədər azaldılmasına icazə verə bilər.

IV. ƏCNƏBİLƏR VƏ YA AZƏRBAYCAN VƏTƏNDƏŞLİĞİ OLMAYAN ŞƏXSLƏRİN NIKAH GÜNLÜKÜ ALMAQLA

PROSEDUR

Əcnəbilərlər və ya Azərbaycan vətəndaşlığı olmayan şəxslərin nikaha daxil olması üçün yuxarıda qeyd olunan sənədlərdən əlavə lazımlı olan sənəd - əcnəbilərlər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlərdən subay olduğunu qeyd olunduqda və ya ailə vəziyyəti barədə heç bir qeyd olmadıqda, onların vətəndaşlığı daimi ya da təmizlənmiş şəxslərin yaşadıqları orazının müvafiq icra həkimiyəti orqanı onların xahişi ilə nikah yaşının 1 ilən qədər azaldılmasına icazə verə bilər.